

● Fotografie voor luie mensen ●

Isja Nederbragt

Om te fotograferen hoef je er niet op uit te gaan. Het kan ook vanuit een luie stoel. In dit artikel wordt uitgelegd hoe dat tot bijzondere resultaten leidt.

Bij het woord fotograaf denk je al snel aan iemand die beladen is met een zware fototas vol met fototoestellen, lenzen en filters. Er hangt een statief aan die tas en om de nek van de fotograaf hangt een fototoestel met een enorme lens.

Amateurfotografen doen het (meestal) met minder, al sjuuwen ze vaak ook veel materiaal mee. Zo ben ik ook begonnen, - in de tijd dat het verschil tussen analoog en digitaal nog niet bestond - met een spiegelreflexcamera om de nek en minstens twee lenzen in een heuptas. Samen wel drie kilogram aan fotospullen. Daarnaast natuurlijk nog een rugzak, met water en regenkleding, soms zelfs met spullen voor de hele reis. Ik liep er ook nog mee de bergen in. Dat was afzien, maar toch deed ik dat toen.

Je kunt jezelf zwaar beladen, het kan ook anders

Met het ouder worden neemt - helaas - mijn inspanningsvermogen af en ben ik zelf zwaarder geworden. Ik heb er steeds minder zin in dat gewicht mee te sjuuwen. Al die kilo's worden me te zwaar. En soms, tegenwoordig steeds vaker, heb ik er zelfs geen zin meer in mijn fototoestel mee te nemen. Te veel gedoe.

Gelukkig bieden de nieuwe technische ontwikkelingen hulp. De reflexcamera is grotendeels vervangen door de veel lichtere systeemcamera en fotograferen met de smartphone blijkt ook heel goed mogelijk. Dat laatste is dan wel beperkt doordat het - ondanks speciale lensjes - grotendeels met een vaste lens (groothoek) fotografeert.

Maar toch, er is veel mee mogelijk. En vergeet daarbij ook niet de enorme hoeveelheid apps die er voor de smartphone zijn. Apps die je tijdens het fotograferen gebruikt, of later, om de foto te bewerken. Ze kosten weinig tot geen geld en ze wegen niets.

Een kleine keuze uit vele beschikbare apps

Zo kwam ik ertoe steeds vaker te fotograferen met mijn smartphone en te onderzoeken wat er allemaal mee mogelijk is. Die smartphone heb ik toch altijd bij me. En zelfs heb ik onderzocht hoe ik dat kan doen zonder eropuit te trekken, vanuit mijn luie stoel. En de resultaten? Ik ben heel tevreden. Zo ben ik een luie fotograaf geworden.

Benodigheden

De smartphone heeft als voordeel dat hij toch al in je zak zit of binnen handbereik is. Je kunt ook een kleine camera met groothoek gebruiken. Om de foto's te bewerken moet je ze wel overzetten op je smartphone. Met een volle accu kun je even vooruit. Op die smartphone zet je een aantal apps, zoals Snapseed (gratis, van Google) dat een prettige en uitgebreide app is waarin foto's kunnen worden geoptimaliseerd en van effecten worden voorzien.

Voorzetlenzen voor de smartphone. Goedkoop, ze werken prima

Er bestaan groothoeklenzen en zoomlenzen voor de smartphone. Soms zijn ze voor weinig geld te koop. Ik betaalde voor een set nog geen vier euro.

Verder heb je, om vanuit een luie stoel te fotograferen, natuurlijk een luie stoel nodig. Het liefst staat die luie stoel op een plek met veel licht, voldoende om te kunnen fotograferen. Maar iedere stoel is natuurlijk goed en in een donkere hoek mag ook. Je krijgt dan een grovere korrel en daardoor een ander effect. Ook helpt het als je jezelf een opdracht geeft wat je gaat fotograferen. Ten slotte is het belangrijk dat je de tijd en de rust neemt om lekker lui in die stoel te zitten, in een stemming van 'ik rotzooi maar wat aan'. De foto's in dit artikel heb ik met mijn smartphone gemaakt terwijl ik lui in mijn stoel zit. Ik heb een aantal lensjes uitgeprobeerd. Als app gebruik ik, met veel plezier, Snapseed. Mijn zelfgegeven opdracht is het maken van een 'creatief zelfportret'.

Creatief zelfportret

De bedoeling van de aan mezelf gegeven opdracht is een selfie - maar dan anders -, gemaakt met mijn smartphone. Dus niet met fototoestel, statief en draad ontspanner of tijdopname. En daarna wil ik dat portret bewerken zodat er een creatieve beeld ontstaat. Dat bewerken kan eveneens op de smartphone. Het liefst herken ik mezelf nog in het eindresultaat.

Fisheylens geeft wel een erg vertekend beeld. Foto is prima te gebruiken om creatief te bewerken

Een eigenschap van een selfie is, dat je kunt zien dat het portret door de geportretteerde zelf is gemaakt. Vaak zie je vertekening van het beeld door de groothoeklens. De neus en kin zijn dan erg groot en vooruitstekend. Of je onderkin valt erg op. Of je ziet dat de fotograaf zijn smartphone zelf vasthoudt. Vaak staan er nog andere mensen naast de zelfiefotograaf.

Het fotograferen

De smartphone heeft een selfie-lens. Het voordeel daarvan is dat de lens aan dezelfde kant zit als het scherm, zodat je ziet hoe de foto eruit gaat zien. Je ziet de afdrukknoop en kunt deze met je duim bedienen. Nadeel is dat de kwaliteit van de foto vrij matig is.

De andere, kwalitatief betere, lens zit aan de andere kant van de smartphone. Je ziet als je daarmee jezelf fotografeert echter niet meer wat je doet, niet welk beeld je maakt en niet waar de afdrukknoop zit. Sommige smartphones hebben een fysieke knop waarmee je kunt afdrucken, bij de iPhone is dat de knop waarmee je het geluid harder of zachter zet. Maar probeer dan de smartphone maar eens stil te houden. In de praktijk blijkt het best moeilijk om een acceptabele foto van jezelf te maken. Enfin, proberen en steeds opnieuw bekijken hoe de foto geworden is. Bevalt het niet? Weggooiden kan altijd.

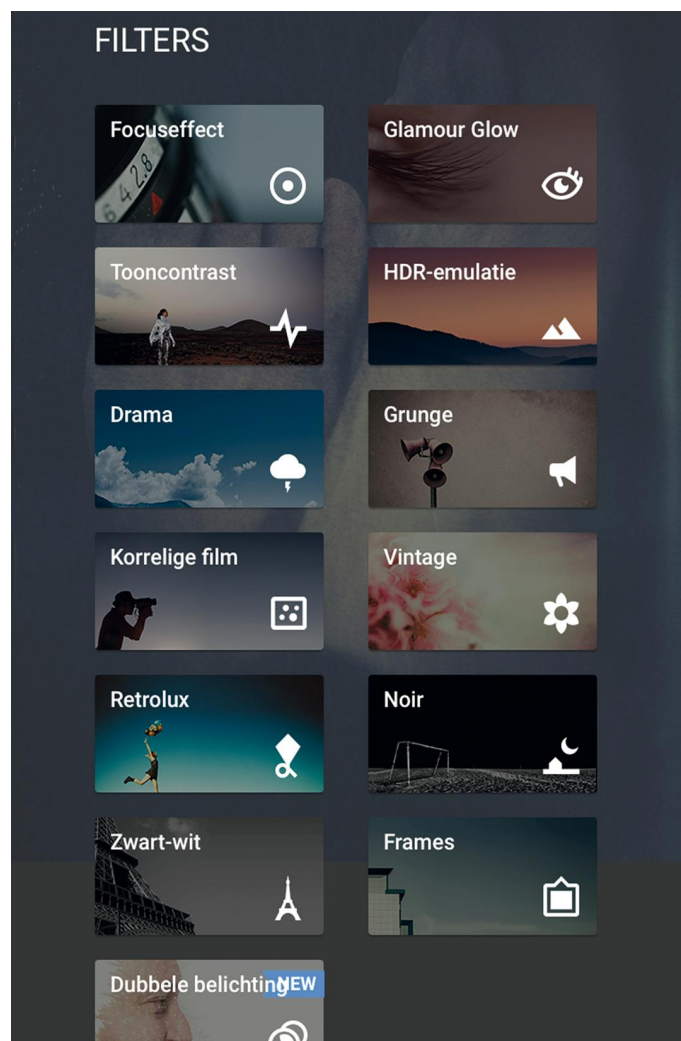
Foto's van heel dichtbij worden niet scherp, ondanks dat de

Met macrolens is het mogelijk je eigen oog te fotograferen, het is moeilijk om het oog scherp te krijgen

smartphone een groothoeklens heeft. Gebruik van een extra (groothoek)lens kan je dan helpen. Het is uitproberen of je de macro gebruikt of de fisheye. De (tweemaal of driemaal) zoomlens is niet bruikbaar, in ieder geval zijn mijn armen dan te kort om scherpe beelden te krijgen. Je hoeft je er niet al te druk over te maken of de foto wel helemaal scherp is. Na (creatieve) bewerkingen zie je vaak niets meer van de onscherpte terug. Die wordt door het bewerken vaak nog erger en is daardoor creatief te gebruiken. En over de hoeveelheid pixels maak je je natuurlijk ook niet druk. Als het eindproduct je bevalt en je hebt meer pixels nodig, dan maak je die toch bij?

Een foto waar je in het midden op staat is goed om mee te beginnen. Veel apps gebruiken effecten, die aan de rand van de foto het sterkst zijn, waardoor daar veel details van de foto verdwijnen. Het centrum van de foto heeft daar minder last van.

De filters van Snapseed

Bewerken

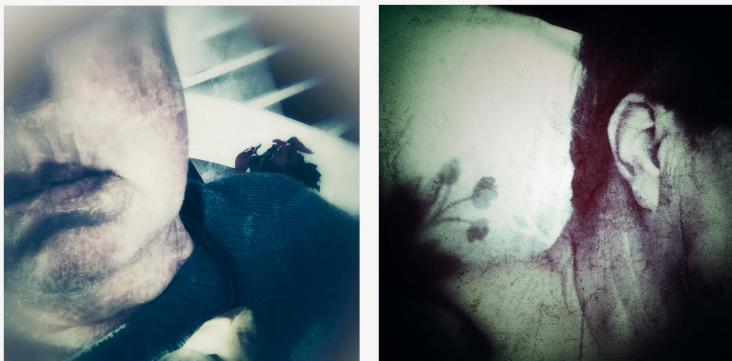
Op elke smartphone is standaard een app aanwezig waarmee je eenvoudige fotobewerkingen als belichting, rechtzetten,

etc. kunt toepassen. Ik geef de voorkeur aan **Snapseed**, zoals ik al eerder aangaf is dat gratis te downloaden via de app-shop. Het is een programma van Google (zie elders in dit nummer) en er zijn regelmatig updates. Dat is ook wel eens lastig, want dan is het alweer anders dan de vorige keer. Soms worden er ook handige dingen toegevoegd, zoals het opslaan van een eigen stijl, zodat je die op meer foto's kunt toepassen. Of het plaatsen van twee foto's op elkaar, waarbij je de bovenste meer of minder transparant kunt maken en delen kunt weghalen ('dubbel belichten').

Bij mijn selfie was het nodig de foto wat lichter te maken en het contrast te vergroten, zodat de verdere bewerkingen meer sprekend worden. Ik kies vaak voor vierkante foto's, maar dat is heel persoonlijk.

En ten slotte ben ik erg gecharmeerd van het filter 'Grunge'. Dat geeft prachtige 'oude' beelden in allerlei kleuren. Als je verder bladert door de mogelijkheden van het filter, raak je snel een beeld kwijt. Het is daarom raadzaam om iedere keer als iets je bevalt, de foto op te slaan. Dan kun je altijd weer terug naar die foto als je verder niets leukers vindt. En omdat je toch lekker onderuit gezakt in je luie stoel zit - 'je rotzooit maar wat aan' - hoort het erbij om alle functies uit te proberen.

Gewoon, kijken wat er gebeurt en wat er allemaal kan. Je hoeft je van geen enkele regel wat aan te trekken, alles mag. Wat je leuk vindt bewaar je. De verrassing is dat er vanuit de luie stoel ineens iets ontstaat dat de moeite waard is!

Het eindresultaat van een tijdje 'rotzooien' met de smartphone

Soms worden er ook handige dingen toegevoegd, zoals het opslaan van een eigen stijl, zodat je die op meer foto's kunt toepassen. Of het plaatsen van twee foto's op elkaar, waarbij je de bovenste meer of minder transparant kunt maken en delen kunt weghalen ('dubbel belichten').

Op papier

Als je naar het eindresultaat kijkt, valt op dat er vaak veel pixels zijn verdwenen. Dat geeft niet, want de smartphone- en webfoto's hebben niet zoveel pixels nodig.

Wil je de foto printen, dan kan het wel een probleem zijn, vooral als je een grotere afdruk wilt. Dan is het handig om pixels bij te maken.

Daarvoor heb je dan een fotobewerkingsprogramma nodig die dat netjes voor je doet. Ik gebruik daarvoor GIMP of Photoshop, op mijn computer.

Bij dit artikel staan een paar foto's die op bovenstaande manier zijn 'ontstaan', vaak als verrassing. Ik heb er echter veel meer, ook bijvoorbeeld foto's die ik ergens onderweg maakte en later bewerkt heb.

Op de CompUfair bij DigiFoto kan ik er meer laten zien. En ik ben ook heel benieuwd naar wat jullie gedaan hebben.

Kom dat laten zien op de **CompUfair**. In september a.s.